

BALATONSZEMES KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT 2019-2024. ÉVI GAZDASÁGI PROGRAMJA.

I. Bevezető

Reális tervezéshez mindenekelőtt a lehetőségek számbavétele és helyzetünk elemzése szükséges. A konkrét adatokra támaszkodva az alábbi információ elengedhetetlen:

Balatonszemes Magyarország Dél-dunántúli régiójában Somogy megyéhez - székhelye: Kaposvár - és Balatonföldvár kistérségéhez tartozik. A Dunántúl, illetve a Balaton déli partjának közepén terül el, a közigazgatási besorolása: község.

A település szomszédos települései: K-i irányba Balatonőszöd, Ny-i irányban: Balatonlelle, Déli irányban a fenti két településen túl Teleki és Nagycsepely községek.

Jelentősebb városoktól való távolsága: 140 km Budapest; 120 km Pécs; 53 km Kaposvár és 70 km Székesfehérvár; 30 km Siófok, 18 km Fonyód, 10 km-en belüli városok: Balatonlelle, Balatonboglár, Balatonföldvár.

Balatonszemes kiépített infrastruktúrával, belső úthálózattal és alapfeladatokat ellátó intézményrendszerrel rendelkezik. Turisztikailag országosan kiemelt települések egyike.

Egészségügyi, oktatási és egyéb szakellátás, valamint több adminisztratív és közigazgatási (pl. Földhivatal) szempontból Siófok körzetéhez tartozik. Belterülete 402 ha 4668 a külterület 3128 ha 8947 m², zártkert 70 ha 9794 m² (Mind: 3602 ha 8909 m²)

A legutolsó: 2011. október 1-i eszmei időpontban történt *népszámlálás adatai* alapján **1817 fő** azoknak a száma, akik úgy nyilatkoztak, hogy elsődleges otthonuknak tekintik Balatonszemest. Ebből kiindulva és ezen adattal számol a KSH a népszámlálási adatok feldolgozása során. Néhány kiragadott példa:

- Vallás szerint az 1817 főből 834 katolikus, 115 fő református, 38 evangélikus, 145 más felekezethez tartozónak, 146 fő volt azok száma, akik felekezethez nem tartozóknak, 24 fő ateistának vallotta magát (válaszadás nem volt kötelező, így 518 fő nem nyilatkozott)
- 1482 fő volt a magyar nemzetiségnek, 16 fő cigány és 79 fő német nemzetiségüként került összeírásra. Az eszmei időpontban 785 az önálló háztartás, ami azt jelenti, hogy az átlag 2,3 fő az egy-egy háztartásban élők száma. 970 db. lakás került összeírásra, melyből lakott 706, üresen állt 264 db. A település üdülő egységeinek száma nem került összeírásra, ezért főleg adótárgyak szempontjából lehet azt megbecsülni: üdülő-, szállásépület 1100-1110, egyéb épület 300, kereskedelmi egységeinek száma 110. db volt.

A 2014-2019-es önkormányzati ciklusban több változás is történt főleg az utóbbi összetételben. Jellemzően elindult egy fokozott építkezés főleg a Balaton közeli telkeken. E mellett szerkezeti változás is történt és az üdülőterületen a társas házak és társas üdülők, a meglévő szálláshelyeken pedig egy korszerűsítési, felújítási folyamat zajlott, amely döntően a 2019-2024 években teljesezhet ki. A kempingek megszűnésével és a meglévő üdülők átépítésével főleg idegenforgalmi adó tekintetében bevételi kiesés várható. A helyi adórendelet felülvizsgálata a legelső feladatok egyike, amely során az adótárgyakhoz és az arányos teherviseléshez igazított helyi szabályozás indokolt.

A 2019. évi önkormányzati választásokat megelőzően óriási igény mutatkozott a váltásra, változásra. A kialakult helyzet ismeretében Szomorú Szilárd István polgármester jelölt

meghirdette a "**Balatonszemes jövője MOST kezdődik!**" programját, amely tömören összefoglalva a legégetőbb és a település fejlődését leginkább szolgáló, reális és megvalósítható elképzelések jellemezték:

II. Általános célkitűzések, vezetői programok

1./ Új utak építése és a meglévők karbantartása

Elsőként került meghatározásra, mint a lakosság és az üdültulajdonosok alapvető jogos igényét kielégítő cél. E tekintetben módszerként került meghatározásra, hogy a képviselő-testület egységesen, minden utcát tételesen végig fog járni az állapotok megismerése és a pénzügyi helyzethez igazított fontossági sorrend kialakítása érdekében.

E téren a teljesség igénye nélkül megemlítsre került a Németh Pál utca, Tűzoltó utca, Iskola alatti út a Csillag utca felé, Szeder utca (itt közművesítési feladatokkal együtt), de üdülőterületen a felújítás szükségességének listájára került a Semmelweis utca is, amely évek óta húzódó, megoldandó probléma, mint ahogyan a Szőlőhegy utcáinak a járhatóvá tétele is.

2./ Utcanyitások:

Egy már sikeresen megvalósult projektre alapozottan, - amelyhez a Tűzoltó utca nyitása adott tapasztalatokat - újabb területek feltárására kerülhet sor.

A Szedresként ismert településrészen a Németh Pál utcából nyíló dinnyeföld-területén, a Fő utca és a Kertalja utca közötti szántóföld-területen, valamint a Dózsa és Széchenyi utca között olyan új utcák nyithatók, amelyek a fiatalok letelepedését segítik elő. Ezt a tulajdonosok is évek óta szorgalmazzák.

3./ Konyha és az idősek szociális ellátásának javítása

A Konyha felújítására az elmúlt ciklusban pályázaton 30 millió forintot nyert az önkormányzat. Ehhez a településnek további 10 millió forint önerőt kellett biztosítania. A pályázatnak a választás évében el kellett volna készülnie, mely 1 évvel meghosszabbításra került. Évtizedek óta szükségmegoldásként a „kastélyiskola” pincéjében működik a konyha, ezért dilemmát okoz, hogy a felújítás jelenthet-e végleges megoldást, vagy inkább le kell mondani a már nyertes pályázatot és egy új, korszerű konyha, és étterem létesítése legyen a cél. A felújítás előnye, hogy rövid időn belül megvalósítható lenne, némileg javulhatnának a munkakörülmények. Hátránya, hogy sem a konyha alapterülete, kapacitása nem volna növelhető és a gyermekétkeztetéshez szükséges étterem sem tenné lehetővé, hogy a jelenleginél több gyermek étkeztetése történhessen meg. A működés rentábilisabbá tételét biztosító, ún. vendég étkeztetés igényeinek kielégítésében sem számolhatnánk növekedésre.

Az új képviselő-testületnek tehát azon alternatívák között kell választania, hogy az adott helyzetet konzerválja jobb munkahelyi körülmények mellett és minimális korszerűsítés mellett, vagy feladja a már megnyert támogatást és egy új minden tekintetben korszerű, adagszám növelést, külső vállalkozási – nyereséges - étkeztetést, rendezvények tartását is lehetővé tevő új konyha és étterem építését tűzi ki célul. Ez utóbbi esetben azonban nem lehet az uniós támogatást még részben sem felhasználni, mert az 5 éves működtetési kötelezettséghez vezetne.

Az új építés *hátránya*, hogy sokkal magasabb az egyszeri kiviteli költség, pályázati támogatás jelenleg nem áll rendelkezésre, és időben sem olyan gyorsan valósítható meg.

Mégis a jövőért való felelősség azt diktálná, hogy új konyha létesüljön, mivel az alábbi *előnyök* végleges, vagy legalábbis hosszú-távú megoldást jelentenének:

- Egy új konyha és étterem középtávon (szerencsésebb esetben akár 10 évig) felújítást, gépi beszerzéseket nem igényel, a működési kiadások ezzel csökkenthetők.
- A gyermekétkeztetések köréből az iskola menza és napközis diákok akár egyszerre étkeztethetők, ezzel oktatási-nevelési célra több idő fordítható.
- Lehetne külső vendégeket, akár helybeni fogyasztással tisztességes és mérsékletes haszonnal fogadni.
- Egy új utcaképileg is előnyös középülettel bővílné a településünk.

A Konyha-étterem elhelyezésére az iskola mellett önkormányzati tulajdonú terület kiváló lehetőséget biztosítana, fejlesztési, bővítési lehetőséggel és további intézmények (mint pl. Idősek Napközi Otthona)

Tehát a jövőért való felelősség azt diktálná, hogy új konyha létesüljön vagy saját erős beruházásként (ehhez jelenleg számlapénz nem áll rendelkezésre) vagy megvárni, hogy ilyen célú pályázati kiírást tegyenek közzé.

A konyhával összefüggésben nemcsak a gyermekétkeztetés, hanem az idősebb lakosság a változatosabb étkezés iránti igényét is ki kell tudunk elégíteni, amely a menü és a szemlélet változását is felveti és melyhez a konyha vezetővel szoros együttműködés szükséges.

Az idősebb korosztály sajátos problémáinak kezelése érdekében a *szociális ügyekben* hatékony, gyors segítség szükséges, akár a pénzügyi segélyek, akár természetbeni támogatások tekintetében mint pl. tűzifa kiutalás.

Ezekben a kérdésekben a képviselő-testület döntését elősegíti és megalapozza a szociális gondozók, valamint a szociális ügyintéző véleménye, javaslata, akik a legjobban ismerik a településünkön élő idősebb korosztályt.

4./ Játsszóterek fejlesztése

Évről évre tovább szükséges bővíteni a játszótéri berendezések darabszámát. E mellett arra kell törekedni, hogy minél több régi berendezés lecserélődjön és a mai szabványoknak megfelelő, korszerű eszközök kerüljenek a helyükbe. Ezen célok, megvalósítása érdekében a műszaki állapotukat rendszeresen felül kell vizsgáltatni és gyermekeink biztonságának érdekében el kell végezni a karbantartásukat.

A játszótérfejlesztéssel kapcsolatos pályázatokon rendszeresen részt fogunk venni és erre biztatjuk gyermek neveléssel, gondozással foglalkozó intézményeinket és civil szervezeteinket. E körben a következő ciklusban legalább egy olyan játszótérünknek kellene lennie, ami nem csak a hagyományos megszokott eszközökkel rendelkezik, hanem élménypark szerű és különösen jó hatással lehetne a gyermekek mozgásának fejlesztésére.

Az emberközeli igényeken alapuló fő célok alapján 2019. október 13-án változás történt a polgármester személyében és a képviselő-testület 2/3-ad része cserélődött ki, ezzel új stílus vált lehetővé, amelyet az együtt gondolkodás és céltudatos, dinamikus munka jellemezhet.

Alapvető azonban, hogy a településen mindenekelőtt nyugalom és békés együttműködés legyen.

Az elmúlt 4 évben lakosságunk az ország más településéhez hasonlóan – bár mérsékelt ütemben, de – csökkent.

Ennek oka részben az általános „előregedés” mellett az, hogy a munkahelyek elsősorban idejellelleggel működnek, ezért az állandó munkahely közelbe költözés gyakori. Sok esetben előfordul, hogy nyári szezonális munka mellett a külföldi téli „síparadicsomok” adnak éves munkavégzési lehetőséget.

Az ingázás ilyen formája egyebekben a külföldön – nehéz munkával és sok lemondással ugyan, de – magasabb jövedelmi viszonyokat is eredményez.

Ideális lenne több, éven át működő munkahely, ebben a kis,- és középvállalkozásokon sok múlhat az elkövetkező években.

Kötelező önkormányzati feladatok

A 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 13. § (1) bek. kiemelten tartalmazza, melyek azok a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok, amelyeket elsődlegesen el kell látni. A feladataink a törvényben rögzített sorrendben:

1. Településfejlesztés, településrendezés; A rendezési terv - folyamatban lévő (Vadvirág kemping területét és a 67-es útépitéshez tartozó) eljárások befejezése után - a teljes felülvizsgálatát (törvényi kötelezettség és határidő betartásával) kell a ciklus első felében elvégezni. A képviselő-testület az új főépítésszel a lakosság igényeihez, az önkormányzat és település érdekeihez rugalmasabban igazodó intézkedéseket kíván megvalósítani.

Külön kiemelő a településközpont rendezettebbé tétele (malom és környéke, Postamúzeum előtti tér, Toldi –Bajcsy u. kereszteződés stb)

A vezetői programon túl lehetséges telekalakítások felméréndők (Pl. Dózsa Gy. út Keleti oldala megfelelő tulajdonosi akarat esetén akár egyszerre több utcanyitások is indíthatók.

2. Településüzemeltetés: A *köztemetők fenntartása* felelős temetőgondnok foglalkoztatásával valósul meg. A meglévő építmények állagának megóvása mellett a temető kerítésének megvalósítását is feltételezi.

A *közvilágításról* való gondoskodás terén az energiatakarékos lámpák fényerősségének gyakorlati felülvizsgálata mellett rendkívül fontos, hogy a lámpák folyamatos karbantartása és meghibásodás esetén azonnali intézkedés megtörténjen. Fontos feladat, hogy telekalakítások során a lakossági hálózattal egyidejűleg az önkormányzat biztosítsa a közvilágítási rendszert, mely pénzügyi fedezetet is igényel. A *kéményseprő*-ipari szolgáltatás biztosítása a lakosság felé leginkább információ biztosításában merül ki, míg a középületeknél a fűtésrendszer és a kémények megfelelő állapotok fenntartása a cél.

Kiemelt feladat a *helyi közutak és tartozékainak* kialakítása és fenntartása. E körben egy kisebb helyigényű új (pl. JCB) munkagép beszerzésével olyan területeken is árokásás végezhető, amelyek eddig nem voltak megközelíthetők. Az új – gyorsabb és több célra használható – korszerű munkagép pedig költségkímélőbb, ezért vélhetőleg a beszerzési ára pár éven belül visszatérül.

Az utak esetében kiemelt a forgalombiztonság fokozása is, néhány lakó , - és üdülőterület útján forgalomlassítás, a kerékpárosok és gyalogosok részére elkülönítés, az útkereszteződéseknél a kilátást akadályozó növényzet rendszeres karbantartása, ill. alacsonyabb növésű növényvel való cseréje, közlekedési tükrök, szükséges táblák elhelyezése folyamatos odafigyelést igényel.

Kiemelt figyelmet igényel a Szabadság utca, ahol az intézmények, a szolgáltatások ellátását biztosító középületek jelentős része van. Átgondolt és tervszerű megoldást igényel a közúti, a gyalogos és kerékpáros forgalmat egyaránt biztonságosabbá és esztétikusabbá tevő burkolatok mellett a kiöregedett növényzet cseréje is.

Aszfaltozni szükséges a korábban kialakított többségében már beépített telkek utcáit (Ilyen pl. Németh Pál, Szeder utca, Tűzoltó utca, de a volt orosz táborhoz vezető vasúti átjáró is)

Az Ady utcában különösen jellemző nagyobb építkezések miatt megrongálódott utak helyreállítása a beruházókkal együtt oldandók meg, illetve a kivitelezések során okozott kár megtérítendő.

Az utak megrongálódása esetén szakszerű karbantartás szükséges (pl. Petőfi u.) hogy ne vissza-visszatérő probléma legyen.

A közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása - beleértve és kiemelten kezelve a strandok és fürdőzésre alkalmas partszakaszokat is – a vállalkozókkal, szállásadókkal közös feladatot jelenthet. Különösen sürgős a nagy forgalmú Vigadó strand parkolójának megoldása.

Közterületeink fenntartása mellett rendkívül fontos a közparkok tervezettsége és nem ad hoc módra történjen a műtárgyak elhelyezése, hanem valódi arculatot és kényelmes komfortérzetet kell, hogy biztosítson. Ezért a már meglévők felülvizsgálata – esetleges áthelyezése – is számításba vehető.

Fontos a Balatonra vezető átkötő utak, terek folyamatos térburkolata, addig is a gyöngykavics szükség szerinti (legalább évente) felfrissítése.

A területek fenntartását biztosító *kft munkagépeinek* racionálisabb eszközbeszerzését a „fölösleges” eszközök értékesítéséből befolyt bevételek részben biztosíthatják.

3. A közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló *közütemények elnevezése* terén a helyi kötődésű és Balatonszemes hírnevét öregbítő személyekről történő elnevezés bővíthető. / Ehhez alapul vehető a 4/2018 (V.7) rendelet 3. melléklete szerint (65 elhunyt névvel). Új utcák kialakítása esetén – illetve átgondolt utcanév változtatás esetén - az ott ingatlan tulajdonnal rendelkezők véleményére is támaszkodni kell. Felülbírálandó, hogy egyes – nagyobb forgalmú parttal rendelkező területek - strand besorolást kapjanak. (Keleti részen a Vigadó, nyugati településrészen a Hullám utcai közterület)

4. Egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások terén az elmúlt ciklusban létrehozott új épület – a kivitelezés során elkövetett hibák és hiányosságok elsődlegesen garanciális kijavítása és pótlása mellett – megfelelő körülményeket biztosít. Magyar Falu Program keretében beszerzett orvosi műszerek teljes-körü megérkezésével felszerelése is hosszabb távon megoldottá válik. A bejárat előtti terület védőtetővel való ellátása nemcsak épület állagmegóvó, de használati értéknövelő is.

Át kell gondolni azonban a régi orvosi rendelők épületének hasznosításának, vagy bontásának kérdését.

E mellett folyamatos figyelmet igényel a gyógyszerár és környékének rendbe tartása, ahhoz biztonságos parkolóhely kialakítása is.

Az egészséges életmód segítésében a civil szervezeteknek való támogatás, valamint a sportcsarnok és a művelődési ház, esetleg az óvoda tetőterének tornaterme mellett kültéri sporteszközök elhelyezése, kerékpár kölcsönzési lehetőségek biztosítása is fontos támogatandó cél.

5. Környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása) A kommunális és szelektív hulladék gyűjtése mellett a Kft. közterületeken az idény jellegű hulladékgyűjtők mellett néhány állandó szeméttároló is szükséges. Ez a Szabadság utca és Fő utca, valamint a Bajcsy Zs. u. forgalmasabb részein és idényen túl a parti sávon egy-egy hulladékgyűjtő állandósítása különösen indokolt lehet.

A lomtalanítás módjának változtatása - hulladékgyűjtő udvar bevezetésével – meg lehetne azt az állapotot szüntetni, amelyek az összegyűjtés heteiben több veszélyforrást is jelentettek.

Rovar- és rágcsálóirtásra – az intézményvezetők feladatain túl - különösen a horgászok által közkedvelt partszakaszon kell figyelmet fordítani.

6. Óvodai ellátás és a múlt ciklusban megvalósult mini bölcsőde továbbra is társulásban való fenntartásában gondolkodunk. Ezzel a Balatonőszöd és Somogytúr települések vonatkozásában a gyermekek szállításának megoldása is közös társulási feladat. A kapacitás kihasználtsága ezzel biztosítható. Az óvoda telkén létesített mini bölcsőde esetében is fontos, hogy a férőhely teljes kihasználtsága megtörténje, ha szükséges más településekről befogadott gyermekek felvételével. Az elkövetkező ciklusban a telek szűkebbé válása okán is fontos a „megmaradt” *udvar* leghasznosabbá tétele. Épületen belül a berendezési tárgyaknak, játékoknak, anyagoknak folyamatos pótlása cseréje igényel figyelmet. A közel szomszédság okán jelentkező átláthatási problémák optimális kezelése (csapadékvíz elvezetés, átláthatóság megszüntetése, parkoló, v. szgk. Megálló, kapuáthelyezés stb.)

7. Kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása. Ezen a téren a Latinovits Zoltán Művelődési ház, könyvtár és múzeum keretén belül a feladatok többsége megoldásra. Nagyon fontos, hogy a településhez köthető „Büszkeségeink” nagyobb hangsúlyt kapjanak. Latinovits, Bujtor,

A Latinovits Zoltán és Reich Károly Múzeum helye átgondolandó és helytörténeti tárgyakkal, régészeti leletekkel együtt olyan könnyebben megtalálható központi helyet érdemelne, amely a látogatási forgalmat is emelné.

A régi orvosi rendelő tökéletes megoldás lenne. Helyileg mindenképp, és az épület szerkezetileg is elegendő. Volt gyerekorvosi részen helytörténeti kiállítás, pálos, fenti részen pedig Latinovits, és Reich kiállítás valósulhatna meg.

A hagyományos kulturális rendezvények színvonala emelendő, melyhez az intézményvezető személyén túl külső közművelődési szakemberekkel, a Latinovits Alapítvánnyal való szoros együttműködést feltételez.

A hagyományok őrzését úgy az épített örökség épületeinek, mint a műalkotásoknak, vagy a Pálos kolostor helyének tájékoztatására alkalmas útbaigazító és tájékoztató táblákkal kellene biztosítani a rk. Templom és Bagolyvári kápolnához hasonlóan.

Ezen túl, a kulturális örökségünket a néphagyományok megőrzése és felélesztése a cél. Ez nemcsak népszokások, hanem egykori népviseleti, foglalkoztatási viszonyok utókornak való bemutatását is jelentheti.

Rendkívül fontos, hogy az intézményvezető vállalja fel az összefogó szerepet és az önkormányzat turisztikai céljaihoz igazított megújuló rendezvényszervezést valósítsa meg.

8. A gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások köréből kiemelendő a közétkeztetés, amely napközi, menza, vagy ezek variációjaként megjelenő kétszeri étkeztetést biztosít. E téren a közétkeztetés során felhasznált természetes alapanyagok, az egészséges étkezési kultúra kialakítása - a gyors étkeztetéssel szembeni ellensúlyozása – fontos tudati formálást jelenthet.

A gyermekjólétnél alapvető az igazgatási ügyintéző, valamint a szakemberekből álló jelző csoport működése, amely oktatási,- nevelési intézmények szakemberein túl rendőrhatalósági, egészségügyi dolgozók bevonását is jelenti. Fontos, hogy anyagi okokból egy gyermek, vagy fiatal se kerüljön ki családjából.

8a. Szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;

Kiemelhető a természetbeni ellátások köre, az alapvető ellátást, mint *étkezés*, lakhatás és azon belül a *téli tüzelő* biztosítása, betegek, idősek esetén a házi gondozás stb. rendkívül fontos. Vannak azonban olyan jellegű szociális problémák is, amelyeket „csak” pénzügyi támogatással lehet megoldani. Ezen esetekben a szociális gondozók, és a hivatali ügyintéző véleménye rendkívül fontos a helyes döntés meghozatalában.

A szociális ellátások körében felmérhető, hogy *Idősek Napközi Otthonára* merül-e fel igény és ha igen akkor minél előbb meg kell szervezni, átmenetileg a művelődési ház erre alkalmas, sikeressége után új épület (akár a konyha étterem építésével együtt is) illetve hely szolgálhatná a feladatellátást.

9. Lakás- és helyiséggazdálkodás: Új szociális bérlakás, illetve piac alapú költségtérítéssel bérlakás építendő. Ennek helye, megoldási módja és részletei a pályázati támogatottság és az éves költségvetési rendeletünk függvénye kell, hogy legyen.

A helyiség gazdálkodásban meg kell szüntetni a „kiváltságos helyzet”-ben lévők státuszát és minden helyiség az önkormányzat rendeletei szerint adható bérbe a költségek megtérítése mellett.

10. A területén **hajléktalanná** vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása; Különös figyelmet igényel a devizában eladósodottak kérdése, ahol a kormányzati intézkedések mellett a település önkormányzata is beavatkozhat árverésekbe és a végrehajtás utáni elhelyezésbe.

11. A helyi **környezet- és természetvédelem**, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás; A *veszélyes fák* rendszeres visszavágása, végső-soron kivágásának szükségessége mellett a még menthető körében a (főleg gesztenye és hársfák esetében) fák védelme tartósabb megoldást jelenthet a fák injektálása. E tekintetben ennek preferenciája mellett, ha szükséges, akkor a hagyományos és azonnali permetezés szükséges a lakosság előzetes értesítése mellett. Fontos kiemelni a választásokat közvetlenül megelőző és követő időszakban beinduló „10 millió fa” mozgalmat, amit helyben a faültetések soha nem látott támogatottsága és lakossági összefogása jellemzett és amely megérdemli az önkormányzati felkarolást és támogatást.

Fontos kérdés az *avar égetése* helyett annak más módon való összegyűjtést követő hasznosítása.

A vízkárelhárításban a domborzati viszonyok (Balaton vízszint is) fontos szerepet foglalnak el. Ahol lehet övárók, ahol lehet a Balaton vízszintje miatti visszacsapó szelepek, v. árokszabályozások kellene. Fontos a víz által elrabolt, megrongálódott partok helyreállítása, (pl. tuskó öböl) és más helyeken a hullámtörő kövek visszarendezése állami segítséggel.

Az elkerülhetetlen vízkárok enyhítésére a tűzoltóság (Katasztrófavédelem) segítségével ugyancsak elengedhetetlen együttműködést feltételez.

12. Honvédelem, **polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás.** Honvédelem terén jelentős feladatunk – mivel nem határ-menti, vagy határ-közelbeli település vagyunk – nincs. Feladat az eszközök számbavétele, szükség esetén helyzetben befogadó helyek biztosításának feltérképezése. Sajnos az elmúlt ciklusban a „polgári védelem” érdekében szerveződő bűnmegelőzési egyesület olyan helyzetbe került, amelynek megoldása e ciklus idején valószínűsíthető meg. Teljesen új polgárőrség szükséges.

Új helyzetet teremtett a koronavírus miatti veszélyhelyzet. Az összefogás és a civil szféra mozgósíthatósága jó példát mutat és tapasztalatait normál helyzetben is hasznosítani kell.

A közfoglalkoztatásban rejlő lehetőséget maximálisan ki kell tudnunk használni, a munka nélkül maradt egyének érdekében, nem utolsósorban a helyi feladataink időben történő ellátása

miatt is. E téren a Szemesért Kft munkahelyi vezetése a közfoglalkoztatottak konkrét munkavégzésre való beosztása és ellenőrzése fontos támasz az önkormányzat ezen feladatainak végrehajtásában.

13. Helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok körében mindenekelőtt az adóalanyok teherviselő képességéhez, az adótárgyak elhelyezkedésük miatti értékkülönbségének figyelembe vételével differenciált helyi adórendelet alkotása történt. A gazdaságszervezésben pedig az idegenforgalmi ágazat kis,- és középvállalkozások kiemelése a fontos. E mellett nem lehet elfeledni, hogy az idényjellegű munkavégzés mellett szükséges lenne éven át működő és üzemelő munkahely teremtés. A turizmus terén a rendezvények kiemelt figyelme és szerkezeti változásának átgondolása történhetne meg, ahol a helyi vállalkozók ötletei is jelentőséggel bírnak.

14. A kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is. Nemcsak a piac bővítése, hanem a téli időszakban is elérhető termelői zöldség,- gyümölcs elérhetősége is fontos lehetne. A közvetkeztetésben pedig egyre nagyobb mértékben szükséges támaszkodni a helyben előállított termékekre.

15. Sport, ifjúsági ügyek. Mindenekelőtt a helyi iskola szerepe a fontos e téren is. A Községi Sportegyesület, azon belül is a szakosztályok arányos támogatottsága, a Futball Club, a Futók Egyesülete mellett az egészséges életmód címszó alattiak is fontos „kellékei” a sportolásnak. E mellett átgondolandó, hogy a jelenlegi *focipálya* áthelyezésével olyan terület szabadítható fel, amely hasznosítására sor kerülhet a ciklus idején. Egy új sportcentrum kialakításával kombinált értékesítés olyan anyagi forrásokat is felszabadíthatna, mely más programcélok megvalósítását is szolgálja.

16. Nemzetiségi ügyek. A népszámlálási adatok szerint a német nemzetiségű polgárok száma emelhető ki. Ennek ellenére külön igény részükről nem merült fel. A cigány származásúak számában és összetételét illetően sem kíván más polgároktól eltérő hozzáállást.

17. Közreműködés a település közbiztonságának biztosításában. A rendőrhatalom szervekkel való jó kapcsolat ápolása rendkívül fontos. Ezt jó kiegészítené a helyi szerveződések *új polgárőrség*. Fő feladat - a múlt években botrányosan elvesztett - bizalom helyreállítása. Az önkormányzatnak – minimum szervezési – segítséget szükséges biztosítani. Szert kell tenni arra is, hogy *térfigyelő kamera rendszer* épüljön ki.

Esetleg átgondolható a közterület felügyelet, mivel a tervezett rendelet alkotásával a közösség elleni magatartások szabályozhatók és gyorsabban – akár helyszíni bírsággal is - érvényesíthetők.

18. Helyi közösségi közlekedés biztosítása terén jó lenne, ha legalább egy személyszállító vállalkozó lehetne a tömegközlekedéssel érkezőknek a távolabbi szálláshelyre történő szállítása érdekében is. A tömegközlekedés építményeit és azok esztétikusabbá tételét mindenekelőtt a *vasúti aluljáróval* kellene kezdeni, helyi művészek felkérésével.

19. Hulladékgazdálkodás. A köztisztasági feladatoknál leírtakkal összhangban a szemét szállításán túl a szilárd *Hulladékudvar*, avar és építési törmelék (sitt-lerakás) megfelelő elhelyezésére megoldás, alkalmas hely jelölése és a vállalkozókkal, érintett ingatlan tulajdonosokkal ezek tudatosítása, az illegális lerakók maradéktalan felszámolása érdekében.

20. Távhőszolgáltatás; településünkön nincs, de az energiatakarékos megoldások terén még számtalan kiaknázatlan lehetőség áll a településünk előtt. Az intézmények üzemeltetésén túl olyan napelem parkok is létre hozhatók, amelyekkel (pl. közvilágításhoz, lakásokhoz is)

villamos energia nyerhető. A hely kiválasztása azonban körültekintést igényel (Berzsenyi strand példája okán)

21. Víziközmű-szolgáltatást a DRV végzi, munkájuk támogatása és a korrekt együttműködés a legfontosabb. Egyes helyeken ivókúttá kell alakítani a használaton kívüli *közkutakat*. Az új utcák nyitásánál a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a társulások segítése lehet a helyi önkormányzat célja, elkészülte után önkormányzati tulajdonba vétele lehetséges.

Önként vállalt feladatok

Ezek körébe azok tartozhatnak, amelyek a kötelezően ellátandó feladatok sérelme nélkül megvalósíthatók. Ehhez a meglévő pénzügyi és vagyoni helyzet felmérése és várható bevételek számbavétele szükséges. Sajnálatos, hogy a választások után olyan kötelezettségek kifizetésére kellett és kell sort keríteni, amely nem volt köztudomású és gyakorlatilag szabad felhasználású tartalék nélkül kell a következő 5 évet megalapozni. Ezt a helyzetet súlyosbítja a bevezetőben jelzett – elsősorban idegenforgalmi adónál várható - bevételi kiesés.

Ennek pótlása más adónemeknél lehetséges emelésből, a vagyon racionális használatából, új bevételi források felkutatásából, nem utolsósorban pályázati lehetőségek maximális kiaknázásából valósítható meg.

A legfontosabb azonban az, hogy a kiadások mérséklődjenek. Az elmúlt időszakban olyan kifizetések történtek, amelyek vagy ésszerűtlenek voltak, vagy megtakaríthatók lehettek volna. A költségcsökkentés mellett a következetes és racionális gazdálkodás azt is jelenti, hogy szemléletváltás szükséges. A fontos feladatoknál akár költségnövekedés is történhet a másodrendű (pl. az elmúlt években túlzott *reprezentáció* stb.) kiadások terhére. Nem megengedhetők továbbá azok a kiadások sem, amelyek választási kampánycélokat szolgálnak, ezeket a részrehajlás mentes, következetes gazdálkodásnak kell felváltania.

Ezt célozta a kötelező illetményeken túli általános bérrendezés, amely 2020.01.01-i hatállyal került végrehajtásra a versenyszférához való közelítés érdekében is.

A hagyományok őrzése és bizonyos helyi értékek megőrzése területén nagyobb szerep adható a civil szervezeteknek, helyi kezdeményezéseknek és szélesebb körben lehet támaszkodni a lakosság (ill. üdültulajdonosok) véleményére.

1./ Strand, élmény-fürdő üzemeltetése. A stranddá minősítéssel többlet kiadások járnak ugyan, de ez esetben pályázati lehetőség is igényelhető az elavult strand WC-k, egyéb építmények felújításához.

Az élményfürdő szabad strandtól való teljes „elszeparálása” fontos a gazdaságosság kimutatásához. A „0” szaldós, vagy kis mértékű vesztség még elviselhető, bár törekedni szükséges – főleg a közüzemi költségek csökkentésével – a nyereségre. Az önkormányzati fenntartásba való átvétel igazolta, hogy ez rentábilissá tehető.

2./ Civil szervezetek támogatása. E téren a helyi székhelyű és helyben felmutatható eredményt produkáló - területi (v. országos) hatáskörrel rendelkező - szervezetek támogatása, amelynek balatonszemesi kötődése van. A nem Balatonszemesi nem, - vagy csak egyedi kérelem alapján elbírált döntés alapján - támogatandó. Az itt felszabadult költségmegtakarítások v. helyi szervezetek, v. szervezeteken kívüli helyi civil kezdeményezések feladatmegoldására fordíthatók, végső soron tartalékalapra helyezhetők.

Fontos figyelembe venni, hogy egyes szervezetek központi (TAO) támogatása biztosított-e és ezen esetekben a helyi támogatás mérséklésével olyan megtakarítás eredményezhető, amelyek más célra, v. adott szervezett későbbi céljainak kiemelt támogatására fordíthatók.

3./ Szemesért Nonprofit **Kft. új telephelyének létesítése** és a felszabadult telephely hasznosítása.

Éveken keresztül megoldás keresésével foglalkozott az önkormányzat megfelelő – nem átmenő forgalom melletti hely – Kft. telephelyek való kijelölésével, amely az önkormányzat távlati céljaira is figyelemmel a Táncsics úti „Zrínyi” féle területvétel egy megfelelő megoldást kínálhat. Ugyanakkor a felszabadult telephely akár bérlakás építésre, akár üzemanyagöltő állomásra, de minden egyéb versenyszférába tartozó, lakossági ellátást, szolgáltatást biztosító vállalkozás céljára használhatóvá tehető.

4./ **Az általános iskola** állami fenntartású, de önkormányzati épületben működik. Kerítésének építése és az iskola udvar rendezése azonban olyan közös feladat, amelyhez szükség esetén anyagilag is indokolt hozzájárulni. A szülők igénye szerint át kell tekinteni és elő kell segíteni nyári napközi biztosítását.

5./ Az orosz tábor mellett számításba jöhet a 2040/5 ingatlanon kisebb férőhelyes, de könnyen működő képessé tehető **kemping** lehetősége. Rendkívül fontos a „Bagódomb” környéke, ahol korábban kemping működött és évtizedek óta kiaknázatlan lehetőségként parlagon heverő területek és vagyon értékű jogok biztosíthatják a fejlődést.

6./ A szociális ellátások körében felmérhető, hogy *Idősek Napközi Otthonára* merül-e fel igény.

7./ Igényesebb **ünnepi** (karácsonyi) **díszek, térvilágítások**.

8./ Esztétikus **üdvözlő**, ill. információs **és tájékoztató táblák**, melyek fokozatosan teljessé tehetők.

9./ **Információs pavilon áthelyezése**. Egyrészt a postamúzeum előtti tér rendezettségét is elősegítené, másrészt praktikusabb az üdülőterületen való elhelyezése a könnyebb elérhetőség érdekében pl. Kisfaludy u.

10./ **Kutya fürdető hely** kialakítása, mely évek óta igényként mutatkozik.

11./ Alapellátáson túl vállalt Egészségügyi kiadások a Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulásnak fizetett összeg, mely tartalmazza az **orvosi ügyelet, és kislabor** díját.

Hogy anyagilag miként erősíthető meg az önkormányzat, miközben vagyona sem csökken nagy dilemmát jelenthet. Egyik módszer a **vállalkozási tevékenység**. Ez kockázatosabb és többletfeladatot igényel a munkavállalóktól, de nagyobb nyereséggel is kecsegtethet. A kötelezően ellátandó feladatok mellett a kevésbé kockázatos vagyon hasznosítás, vagy külső vállalkozóval való működtetés látszik jobb megoldásnak.

Ehhez a hasznosítható vagyon a *korlátozottan forgalomképes ingatlanok egy része és a forgalomképes ingatlanok mindegyike*. Éppen ezért fontos, hogy a képviselő-testület a vagyonának mobilizálhatóságát, a turisztikai látványosságokat teljes-körűen feltérképezze, (a folyamatosan bővíthető és kiegészíthető jegyzék és esetleg egy olyan étéktárat képezzen, amely az elkövetkező ciklust még eredményesebbé és sikerebbé teheti.

Balatonszemes, 2020. április 29.

Szomorú Szilárd István
polgármester

Mellékletek:

1.sz. Mobilizálható (bérbe adással, értékesítéssel stb. hasznosítható) önkormányzati tulajdonú ingatlanok.

2.sz. Turisztikai célú feladat a látványosságaink jegyzéke (nevezetességek bemutatása)

3.sz. Műemlékek, műemlék-védelmi környezetek, helyi védettség alatt álló ingatlanok

4.sz. Helyi értékek

Mobilizálható (bérbe adással, értékesítéssel stb. hasznosítható) önkormányzati tulajdonú ingatlanok.

I./ közvetlen parttal rendelkező önk. ingatlanok

- a./ Határ úti strand
- b./ Adventisták ingatlana és part közötti szakasz.
- c./ Vadvirág kemping területéből várható ingatlanrész.
- d./ Hullám strand
- e./ Berzsenyi út és part közötti sáv
- f./ Volt orosz tábor
- g./ Berzsenyi strand
- h./ Élményfürdő
- i./ Vigadó strand
- j./ Parti sétány és Balaton közötti terület
- k./ Öszödi /Vasvári úti/ strand

II./ Közvetlen parttal nem rendelkező hasznosítható önkormányzati ingatlanok:

- 1./ Az Ady utcai futballpálya
- 2./ Ady sétány és vasút közötti terület
- 3./ Kikötő úti üzletsor mögötti terület
- 4./ Fenyves-park
- 5./ Kertmozi
- 6./ Kertmozi mögötti Mártírok útján lévő telkek
- 7./ Volt rendőrőrs
- 8./ Volt orvosi rendelő
- 9./ Iskola alatti terület
- 10./ Csillag utcai telkek.
- 12./ Kft. telep és előtte lévő terület
- 13./ Bagódombi kemping
- 14./ Volt illetmény (pedagógus) földek.

Turisztikai célú feladat a látványosságaink jegyzéke (nevezetességek bemutatása)

A műemlék épületeinket, műemlék környezet, helyi védelem alatt álló ingatlanainkat és természeti értékeinket, valamint a régészeti területeinket a Helyi Építési Szabályzatunkról és rendezési tervünkről szóló 12/2010 (V.17.) sz. rendelet 1.sz. melléklete teljes körűen tartalmazza. Ez kiegészíthető, bővíthető azokkal, amelyek további látogatási helyeket, látványosságot jelenthetnek.

Ehhez esztétikus információs táblák, az oda vezető utat jelölő útbaigazítók készíthetők, új prospektusainkban pedig teljesebb körben jelölendők.

Ugyancsak feltérképezhető a szobrok, *kültéri műtárgyak helye* is, melyek akár prospektusban megjeleníthetők egyéb látványossággal együtt.

- 1./ Kikötő (1912) Bsz. Kikötő utca
- 2./ Szt. Antal (áthelyezésre javasolt, tekintettel arra, hogy a település védőszentje) Kikötő utca
- 3./ Rózsa park Latinovits Zoltánról készült alkotás. Kisfaludy utca
- 4./ Vasútállomás előtti zenepavilon és szökőkút, pihenő parkkal Szabadság - Kisfaludy u.
- 5./ Latinovits Z. Műv. Ház előtti (Fábián Lajos) 56-os kopjafák Szabadság u. 1
- 6./ Hivatal előtti tér Mócsy János szobor, Kerekes kút, Reich Károly emlékhely,
7-es út felé: Hősök emlékműve Testvérvárosi emlékmű, Trianon Bajcsy Zs. u. 23.
- 7./ Fő utca Tűzoltó kocsí (tér)
- 8./ Postamúzeum előtti tér Postakocsi; Kőkereszt, információs iroda
- 9./ Iskola székelő-kapu (Lammer Géza ajándék emléke)
- 10./ Iskola alatti terület Boldog Özséb szobor, víztároló és környezetében lévő pihenőpark
- 11./ Csokonai utcai (Dr. Kiss Ödön) kőkereszt
- 12./ Szőlőhegyi kereszt

Műemlékek, műemlék-védelmi környezetek, helyi védettség alatt álló ingatlanok
Az ök. 12/2010 (V.17) rendelet 1. számú melléklete szerint:

Balatonszemes Község műemlékei :

4583	Római katolikus templom	hrsz: 1157, 1158	műemléki törzsszám:
	Hunyady kastély	hrsz: 2044,	műemléki törzsszám: 4580
	Postamúzeum	hrsz: 1901,	műemléki, törzsszám: 4582
	Magtár	hrsz: 1912,	műemléki törzsszám: 4581

Balatonszemes Község műemlék környezetei :

	Hrsz:
Rk templom (M4583) műemléki környezete: Fő u. 35. hrsz: 1157, 1158	1156/1, 1159/1, 1160/3, 1081, 1080, 1078, 1077, 1076/1, 1079, 1102
Hunyadi kastély (M4580) és a Gárdonyi G. u. 2: Gárdonyi G. u. 1 hrsz: 2044	2045-47 2043/1-2, /5, 2041, 2040/2, 2050/4, 1914
Magtár (M4581) műemléki környezete hrsz: 1912	1913, 1915, 1911, 1904, 1103
Postamúzeum (M4582) műemléki környezete Bajcsy –Zs. u 48. hrsz1901	1902, 1905, 1898, 1900, 1899

Balatonszemes Község régészeti területei :

1. Lelőhely - A Bagódombi kempingtől északra	027/48 hrsz
2. Lelőhely - Rádpusztára vezető út mellett	2054/1, 2052, 2056 hrsz
3. Lelőhely - Rádpusztára vezető út nyugati oldalán	055/31-50 hrsz
4. Lelőhely - Szemesi berekben	070/1, 074 hrsz
5. Lelőhely - Bagolyvár mellett	1253 hrsz
6. Lelőhely - Bagolyvár mellett	1253 hrsz
7. Lelőhely - A volt iskola környéke	2044 hrsz
8. Lelőhely - Rádpusztára vezető út nyugati oldalán	042/89-91 hrsz
9. Lelőhely - Széchenyi utca 8. sz. alatti telken	1927, 1932-33, 1935/2 hrsz
10. Lelőhely - Temetőben lévő „Sapkadomb”	1671 hrsz
11. Lelőhely - Dózsa Gy. utca 4. sz-ú telkén	1846-1851 hrsz
12. Lelőhely - A település nyugati oldalán, 7. sz-ú főút mellett	2258, 2259/1-2, 2260/1 hrsz
13. Lelőhely - A romai katolikus templom környéke	1156/1, 1158, 1159/1, 1160/3 1154, 1155, 1166/3, /4, 1161, 1166/3, /4, 1167/1, 1173/4 1177-1182 hrsz
14. Lelőhely - A Bagódombi kempingtől délre	022 hrsz
15. Lelőhely - Csillagpuszta környéke	057/1

Helyi védett épületek :

- Ady E. u. 11	hrsz: 132
- Ady E. u. 16	hrsz: 176
- Ady E. u. 46	hrsz: 149
- Kodály Zoltán u. 1	hrsz: 109
- Vasútállomás épülete	hrsz: 1238

- Bagolyvár u. 1	hrsz: 1382	
- Bagolyvár u. 5	hrsz: 1267	
- Bagolyvár úti kápolna		hrsz: 1256/2
- Bagolyvár u. 16	hrsz: 1382	
- Bagolyvár u. gyógyszertár	hrsz: 1260	
- Bagolyvár u. 25	hrsz: 1387	
- Petőfi u. 3	hrsz: 1292	
- Bajcsy Zs. u. 44	hrsz: 1897	
- Fő u. 1	hrsz: 1103	
- Fő u. 2	hrsz: 1099/2	
- Fő u. 19	hrsz: 1122	
- Kinizsi Pál u.	hrsz: 1152	
- Bagolyvár, sáncmaradvány	hrsz: 1253	

1332

Helyi védelemre kijelölt a római kori műtárgy – tábla, Árnas fasor u. hrsz:

Helyi védelemre kijelölt településkép, környezet:

- Fő utca mindkét oldala

Védett természeti érték : Kunhalom,

hrsz 1671

Helyi természeti védelemben részesül :

- a Fő utca kétoldali idős platán fasor
- Szabadság utca egyoldali hárs fasor
- Bagolyvár utca kétoldali vadgesztenye fasor
- Árnas fasor utca kétoldali vadgesztenye fasor.

Helyi értékek népszerűsítendő látványosságok, fontos középületek

- 1./ **Árpád kori rk. Templom** /Fő utca/ Felirata elkészült, de közvetlen szomszédságában lévő helyileg „Tóth” Iskolaként ismert épület. Szemben lévő Evangelista gyülekezőhely.
- 2./ **Bagolyvári rk. Kápolna** (Bagolyvár utca/
- 3./ **Bagolyvár** (Egykori „bolondvár”) Bagolyvár utca.
Romantikus villa, amely a törökkori palánkvár területén épült
- 4./ **Református fatemplom** (Bagolyvár utca vége) Leégett ! csak alapjainak romjai találhatóak, de egykori fényképe fellelhető !
- 5./ Jelenleg „Szinbád szálloda” falán található tábla, amely helyi védelemre kijelölt római kori műtárgy Árnyas fasor u.2. /hrszt: 1332/
- 6./ **Temető** Bajcsy Zs. utca eleje / Kunhalom, hrszt: 1671/
- sapkadomb, v. sipkadomb, /védett természeti érték/
- hírességeink sírjai parcellaterven jelölhetők (akár a díszsírhelyek a 4/2018 (V.7) rendelet 3. melléklete szerint (65 elhunyt nevével) kiemelhetők.
- 7./ **Hunyady kastély** (műemlék) XVIII. sz. (Gárdonyi utca 2.) és a birtokhoz tartozó népi barokk udvarház építményeinek, helyei:
5/a **Magtár** (műemlék) uradalmi építmény XVIII. sz. –ból (Gárdonyi utca)
- 8./ **Sóhajók hídja** (Szabadság utca - Bagolyvár utca kereszteződés)
- 9./ **Gyógyszertár** (Szabadság u. vége) és annak berendezési tárgyai 1927-28-ban épült, eredeti bútorzattal berendezett.
- 10./ **Baptista imaház**, (Egykori Hunyady birtokhoz tartozó kovácműhely helyén létesült)
- 11./ **Postamúzeum**, Bajcsy Zs. utca 1767-ban létesült egykori lóváltó-állomás.
- 12./ **Latinovits Zoltán és Reich Károly emlékmúzeum**
(Egykori Hunyady birtokhoz tartozó épület, mely később „virsik” iskolaként 1-4 osztályos tanulók tantermeként, ill. bérlakásként üzemelt.)
- 13./ **Vasútállomás**. Déli Vasúttársaság 1861-ben állította üzembe.
Aluljárója felhasználható különleges művészeti alkotások dekorációjára.
- 14./ Községi **malomépület** 1906-tól a falu szolgálatában
- 15./ „Mindszent” **Pálos kolostor**, régészeti kutatások helyszíne
- 16./ Hajó- és jachtkikötő
- 17./1963-ban épült Latinovits Zoltán Művelődési ház
- 18./ Baptista imaház
- 19./ Községháza
- 20./ Óvoda-bölcsöde
- 21./ Kertmozi